

มหาวิทยาลัยรังสิต

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย การแพทย์แผนตะวันออก

หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนตะวันออก

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ORM 116	เวชกรรมไทย 2	4(3-3-5)
	(Thai Medicine II)	
วิชาบังคับร่วม	-	
วิชาบังคับก่อน	ORM 115	
ภาคการศึกษา	2/2567	
กลุ่ม	01, 11	
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ กลุ่มวิชาชีพ ☐ วิชาเลือกเสรี	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
	อ.นฤมล เจริญวงศ์	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
อาจารย์ผู้สอน	นพ.วิชาญ เกิดวิชัย	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
	อ.พท.คมสัน ทินกร ณ อยุธยา	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
	อ.ดร.พท.ปิยะพงษ์ ชูชนะ	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
	ผศ.พท.ยุพา เต็งวัฒนโชติ	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
	อ.นฤมล เจริญวงศ์	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
	ออิสสรี อิศสระ	☒ อาจารย์ประจำ ☐ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน	วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก	☒ ในที่ตั้ง ☐ นอกที่ตั้ง
วันที่จัดทำ	2 มกราคม 2568	

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

หลังเรียนจบวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. อธิบายการตรวจวินิจฉัยโรคตามหลักการแพทย์แผนไทย ตามคัมภีร์ฉันทศาสตร์ คัมภีร์ตักศิลา คัมภีร์ลัทธิสารสงเคราะห์ คัมภีร์มุขโรค และคัมภีร์อภัยสันดา
2. มีทักษะในการซักประวัติ การตรวจสัญญาณชีพ และการตรวจร่างกายตามระบบเบื้องต้น
3. เขียนบันทึกประวัติผู้ป่วยลงเวชระเบียนอย่างถูกต้อง
4. วางแผนการบำบัดรักษา โดยเลือกใช้ยาสมุนไพรเดี่ยว สมุนไพรตำรับ และส่งต่อผู้ป่วยได้
5. นำความรู้ไปเป็นพื้นฐานในการเรียนรายวิชาเวชกรรมไทย 3 ต่อไป

2. คำอธิบายรายวิชา

ทฤษฎีโรคไข้ต่าง ๆ ในคัมภีร์ฉันทศาสตร์ คัมภีร์ตักศิลา คัมภีร์ลัทธิสารสงเคราะห์ โรคในปาก หู คอ และจมูกในคัมภีร์มุขโรค โรคตาในคัมภีร์อภัยสันดา โรคมารดาและเด็กในคัมภีร์ปฐมจินดา โรคโลหิตระดูสตรีในคัมภีร์มหาโชตรัตน์ โรคระบบทางเดินปัสสาวะในคัมภีร์มูจนาปักขันทิกา โรคความเสื่อมของร่างกายในคัมภีร์กษัย โรคลมในคัมภีร์ชวดารและคัมภีร์มัญจุสาระวิเชียร โรคระบบทางเดินอาหารในคัมภีร์ธาตุบรรจบและคัมภีร์อุทรโรค โรคฝีภายในในคัมภีร์อติสารและคัมภีร์ทิพยมาลา โรคผิวหนังในคัมภีร์ไพจิตรมहाวงศ์ และคัมภีร์วิถิกฤตโรค

Fevers in Chantasatra scripture, Takasila scripture, Sithisarasangko scriptor; Ears-eyes-nose-throat from Mukaroke scripture and Abhaisanta scripture; Diseases related to mother and child from Pathomjinda scripture; Blood and menstruation from Mahachotarat scripture; abnormal urine and unriation from Mujachapakphantika scripture, Abnormal characteristics of faeces from Dhatbunjob scripture and Uthornroka scripture, abscesses from Atisaravak scripture and Dhiphayamala scripture, skin

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี 3 ชั่วโมง/สัปดาห์

โดยให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม

(เฉพาะรายที่ต้องการ)

โดยจองวันเวลาล่วงหน้า หรือมาพบตามเวลา

■ E-mail : piyapong.c@rsu.ac.th

■ Facebook TTM222/223/ORM116_2Y67

□ Line :.....

■ โทรศัพท์ 084-0555474

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

1. นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้บูรณาการนวดไทยในการประกอบวิชาชีพจากประสบการณ์จริง
2. นักศึกษาสามารถซักประวัติ ตรวจร่างกาย การรักษาและให้คำแนะนำผู้ป่วยตามหลักแพทย์แผนไทย

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้รายวิชาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.2	มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น ทั้งในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน	- สอดแทรกความมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม ขณะปฏิบัติงานตอนฝึกงานในคลินิกหรือโรงพยาบาล	- ประเมินและให้คะแนนจากการเข้าเรียนตรงเวลา
1.5	ตระหนักและเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย	- ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาในเรื่องของความซื่อสัตย์ร่วมด้วย - ถ่ายทอดภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย ให้นักศึกษาเห็นถึงความสำคัญของภูมิปัญญา	- ประเมินจากคะแนนการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.1	มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น	- ก่อนการเรียนการสอนแต่ละครั้งมีการเช็คชื่อโดยกำหนดช่วงเวลาของการเข้าเรียนแบบตรงเวลา สาย ขาด อย่างชัดเจน โดยแจ้งให้นักศึกษาทราบทั่วกัน เกี่ยวกับกฎระเบียบภายในชั้นเรียน รวมถึงตรวจความเรียบร้อยของการแต่งกาย โดยเน้นเรื่องการแต่งกายและการปฏิบัติตนที่เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	- ไม่มีการประเมินผล
1.3	ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักสิทธิมนุษยชน	- สอดแทรกความมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม ขณะปฏิบัติงานตอนฝึกงานในคลินิกหรือโรงพยาบาล	- ไม่มีการประเมินผล
1.4	มีจิตสาธารณะและถือประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง	- ขณะมีการเรียนการสอน ผู้สอนยกตัวอย่างการปฏิบัติและการจัดการกับปัญหาตามจรรยาบรรณวิชาชีพในขณะทำคลินิก	- ไม่มีการประเมินผล

		- คอยสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา ภายในชั้นเรียน แล้วนำสถานการณ์ดังกล่าว มาเชื่อมโยงกับ จรรยาบรรณแพทย์ว่าตรง กับหัวข้อใด เรื่องใด แล้วสอนสอดแทรก เพื่อให้เกิดความตระหนักในการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพยิ่งขึ้น	
--	--	---	--

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.2	มีความรู้ความเข้าใจ ในทฤษฎีและ หลักการศาสตร์การแพทย์แผนไทยด้าน เวชกรรมไทยและเภสัชกรรมไทย	- สอนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยเน้นกิจกรรม การเรียนการสอนแบบ Active learning: Self-directed learning (SDL) - สอนการวิเคราะห์กรณีศึกษาการแก้ปัญหา อภิปรายโต้ตอบระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนการนำเสนอประเด็นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่ม โดยเน้น กิจกรรม Active learning: Problem-based learning (PBL)	- ประเมินและให้ คะแนนจากงานที่ มอบหมาย - ทดสอบหลังเรียน - สอบกลางภาค และปลายภาคด้วย ข้อสอบ
2.4	สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ติดตาม ความก้าวหน้าทางวิชาการในวิชาชีพ ได้	- มีการนำกรณีศึกษามาให้ให้นักศึกษา คิด วิเคราะห์ ในชั้นเรียน - มีการทดสอบหลังเรียนจากกรณีศึกษา/เคส ตัวอย่าง ทั้งในรูปแบบทฤษฎีและการปฏิบัติ	- ทดสอบหลังเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.5	สามารถนำความรู้ทางภูมิปัญญา การแพทย์แผนตะวันออกไป เชื่อมโยงกับการวิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์รวมทั้งการส่งเสริม สุขภาพได้	- สอนแบบบรรยาย และปฏิบัติ ระหว่าง การสอนมีการสุ่มถามตอบรายบุคคล - เปิดโอกาสให้นักศึกษาถามตอบโดย สมัครใจ และมีการอภิปรายแสดงความ คิดเห็น รวมทั้งการสรุปความรู้จากอาจารย์ ผู้สอนที่จะชี้แนะความเห็นจาก ประสบการณ์	- ประเมินและให้ คะแนนจากงานที่ มอบหมาย

○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.2	สามารถสืบค้น วิเคราะห์ ประเมินความน่าเชื่อถือของ ข้อมูล สรุปลจากแหล่งข้อมูลที่ หลากหลาย และนำข้อมูลไปใช้ อ้างอิง และแก้ไขปัญหาอย่างมี วิจารณญาณได้	- ให้นักเรียนมอบหมาย เพื่อนำมานำเสนอหน้า ชั้นเรียน และให้คำแนะนำตามความ เหมาะสม	ไม่มีการ ประเมินผล

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.3	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ คำพูด การกระทำของตนเองเคารพต่อสิทธิ ของผู้อื่น	- ให้นักเรียนมอบหมาย เพื่อนำมานำเสนอหน้า ชั้นเรียน	- ประเมินจากการ นำเสนอผลงาน
4.4	มีความสามารถในการปรับตัว รับฟัง ยอมรับความคิดเห็น ทำงานกับผู้อื่นได้ทั้งในฐานะ ผู้นำและผู้ตาม	- ให้นักเรียนมอบหมายกลุ่ม เพื่อนำมานำเสนอ หน้าชั้นเรียน	- ประเมินจากการ นำเสนอผลงาน

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.2	สามารถสื่อสารภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ ได้อย่าง มี ประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และเลือกใช้ รูปแบบการสื่อสารข้อมูล การ นำเสนอได้อย่างเหมาะสม	- แนะนำให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก เว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ของกรมพัฒนา การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก - การสอนการใช้โปรแกรมธาตุกำเนิดของ วิทาลัยการแพทย์แผนตะวันออกเป็น โปรแกรมใช้วิเคราะห์ธาตุเจ้าเรือนให้ นักศึกษาฝึกใช้ และแอปพลิเคชันอื่นๆที่ เกี่ยวข้องเพื่อเป็นความรู้ประกอบการเรียน ในรายวิชา - ฝึกอ่านบทความวิชาการทางการแพทย์ แผนไทยทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	- ประเมินและให้ คะแนนจากงานที่ มอบหมาย

6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
6.1	มีความสามารถในการ ตรวจ การวินิจฉัย การ บำบัด การรักษาการ ป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ แก่ ผู้ใช้บริการ ด้วยกรรมวิธี ทางการแพทย์แผนไทย ตามหลักทฤษฎี 4 ประการด้าน เวชกรรมไทย ได้แก่ รู้จัก ที่ตั้งที่แรกเกิดของโรค รู้จัก ชื่อของโรค รู้จักยารักษา โรค รู้จักเลือกยาให้เหมาะ กับโรค	- มีการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยในการซัก ประวัติ การตรวจวินิจฉัย และการรักษา ตามหลักการแพทย์แผนไทย โดยมี อาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มให้ คำปรึกษากรณีศึกษา เน้นกิจกรรม Active learning: PBL เพื่อนำไปเสนอ Case study เป็นการอภิปรายและให้ คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข - มีการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยจัดทำ โปสเตอร์ให้ความรู้ ดูแลสุขภาพ การ ป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟู สุขภาพด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย - การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาออก ชุมชน เพื่อฝึกทักษะการปฏิบัติทาง วิชาชีพ	- ประเมินและให้คะแนน จากงานที่มอบหมาย - ทดสอบย่อย - สอบกลางภาคและ ปลายภาคด้วยข้อสอบ
○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
6.2	มีความสามารถในการ เตรียมยา การผลิตยา การ ปรุงยา การจ่ายยา ตามหลัก เภสัช 4 ประการ ได้แก่ เภสัชวัตถุ สรรพคุณเภสัช คณาเภสัช เภสัชกรรม และ การควบคุมคุณภาพของยา แผนไทยให้มีคุณภาพตาม หลักสากล	- บรรยายการเตรียมยา การปรุงยา การ จ่ายยา จาหลักเภสัช 4 ประการ - การนำเสนอหน้าชั้นเรียน	ไม่มีการประเมินผล

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

1.1 แผนการสอน (ภาคทฤษฎี)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
1	- ชี้แจงการเรียนการสอน และงานที่ได้รับมอบหมาย - จรรยาแพทย์ หลักการตรวจโรค การตรวจด้วยปรอท การตรวจด้วยชีพจร และการประมวลโรค	ชี้แจง บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ
2	คัมภีร์ฉันทศาสตร์ - ข้อควรปฏิบัติของแพทย์ - กล่าวถึงหีบ 8 ประการ - ลักษณะอาการของไข้เหนือ ไข้พิษ ไข้กาฬ - การรักษาไข้ และการใช้ยาสมุนไพร	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	อ.นฤมล เจริญวงศ์
3	คัมภีร์ตักศิลา - ประเภทของไข้พิษ ไข้กาฬ ชนิดต่างๆ - ลักษณะไข้พิษ ไข้กาฬ - ข้อห้ามของไข้พิษ ไข้กาฬ - ขารักษาโรคไข้พิษ - ประเภทของไข้พิษ ไข้กาฬ ชนิดต่างๆ - ลักษณะไข้พิษ ไข้กาฬ - ข้อห้ามของไข้พิษ ไข้กาฬ - ขารักษาโรคไข้พิษ - การบูรณาการแพทย์แผนไทย-การแพทย์ปัจจุบัน ตามคัมภีร์ตักศิลา	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ
4	คัมภีร์ธาตุวิวัฒน์ - กำหนดวันไข้ - โทษสองประการ โทษสามประการ - ประเภทไข้ เอกโทษ ทวินโทษ - ข้อห้ามสำหรับผู้เป็นไข้ - ขารักษาไข้ คัมภีร์สิทธิสารสงเคราะห์ - ลำบองราหูอนันต์เกิดใน 12 เดือน - ลักษณะอาการกาฬโรค และสันนิบาต - ลักษณะอภิญญานธาตุ 4 - การใช้ขารักษา	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	อ.นฤมล เจริญวงศ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
5	คัมภีร์ปฐมจินดา - ลักษณะขางประจำแห่งทารก - กำหนดไข่และเม็ดขาง - การใช้ยารักษา - ลักษณะขางเจ้าเรือนและขางจรประจำวัน ต่างๆ - กำหนดขางเจ้าเรือน ขางจรกระทำ โทษ และกำหนดวันไข่ คัมภีร์มหาโชดรี -ที่เกิดโลหิตระดูสตรี 5 ประการ -หญิงมีระดูมาแล้วเกิดแห้งไป 5 ประการ -ริดสีดวงมหากาฬ 4 จำพวก -โลหิตทุจรีโทษ 5 ประการ -โลหิตเกิดจากกองธาตุ 4 อย่าง -ยา	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ
6	คัมภีร์ธาตุบรรจบ -สาเหตุของโรคอุจจาระธาตุ -กองพิภคัมหาธาตุรูป -ลักษณะอุจจาระธาตุ -ยา คัมภีร์อุทรโรค -มาน 18 ประการ -ลักษณะของมาน	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	อ.อิสสระ อิศสระ
7	สอบปฏิบัติการ;	ผู้ป่วยจำลอง	2	อ.นพ.วิชาญ เกิดวิชัย ทีมอาจารย์
8	สอบกลางภาค			
9	คัมภีร์มุขโรค - โรคในปากในคอเป็นเพราะโลหิต 19 ประการ คัมภีร์มูจลาปักขันทิกา -อาการและอาการแสดง -ยา	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ
10	คัมภีร์กระษัย -กษัย 26 จำพวก -ยา คัมภีร์อภัยสันดา	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	2	ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
	- ทบทวนกายวิภาคของตา - พยาธิสภาพการเกิดโรคตา - ลักษณะอาการของโรคต้อ			
11.	คัมภีร์อติสาร -ลักษณะอติสารเป็นปัจจุบันกรรม -ลักษณะอติสารเป็นโบราณกรรม -ลักษณะ และประเภทอชราตุ คัมภีร์ทิพยมาลา -ลักษณะฝี	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	2	อ.อิสสรี อิศระ
12	คัมภีร์ไพจิตรมหาวงศ์ -ประเภทฝี คัมภีร์กุญโรค -โรคเรื้อน -ลักษณะอาการกุญโรคประเภทต่างๆ	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	2	อ.อิสสรี อิศระ
13	คัมภีร์ขวदार -ลมที่บังเกิดโทษแก่นุษย์ -ลมมีพิษมาก -ลมมีพิษ -ลมพิเศษ -ยา คัมภีร์มัญญสาระวิเชียร -ลมที่ทำให้เกิดโรค -ยา -โรคบุตร 20 ประการ	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	2	ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ
14.	การซักประวัติ และวิธีการตรวจโรคของนุรุษสตรี และเด็ก	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	2	ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ
15	การเทียบเคียงโรคตามคัมภีร์กับแพทย์แผนปัจจุบัน	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	2	อ.นพ.วิชาญ เกิดวิชัย
16	นำเสนอกรณีศึกษาจากการฝึกปฏิบัติงาน โรงพยาบาลชุมชน/รพ.สต./คลินิก (Case study) สอบย่อย	นำเสนอกรณีศึกษา และใช้ LCD/Notebook ผู้ป่วยจำลอง	2	อ.นพ.วิชาญ เกิดวิชัย และทีมอาจารย์
17	สอบปลายภาค			
รวม			30	

1.2 แผนการสอน (ภาคปฏิบัติ)

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
1	- ชี้แจงการเรียนรู้การสอน และงานที่ได้รับมอบหมาย - จรรยาแพทย์ หลักการตรวจโรค การตรวจด้วยปรอท การตรวจด้วยชีพจร และการประมวลโรค	ชี้แจง บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เจริญวงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ อ.อิสสรี อีสสระ
2	คัมภีร์ฉันทศาสตร์ - ข้อควรปฏิบัติของแพทย์ - กล่าวถึงทัฬหี ประการ - ลักษณะอาการของไข้เหนือ ไข้พิษ ไข้กาฬ - การรักษาไข้ และการใช้ยาสมุนไพร	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	อ.นฤมล เจริญวงศ์ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ อ.อิสสรี อีสสระ
3	คัมภีร์ตักศิลา - ประเภทของไข้พิษ ไข้กาฬ ชนิดต่างๆ - ลักษณะไข้พิษ ไข้กาฬ - ข้อห้ามของไข้พิษ ไข้กาฬ - ขารักษาโรคไข้พิษ - ประเภทของไข้พิษ ไข้กาฬ ชนิดต่างๆ - ลักษณะไข้พิษ ไข้กาฬ - ข้อห้ามของไข้พิษ ไข้กาฬ - ขารักษาโรคไข้พิษ - การบูรณาการแพทย์แผนไทย-การแพทย์ปัจจุบัน ตามคัมภีร์ตักศิลา	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เจริญวงศ์ อ.อิสสรี อีสสระ
4	คัมภีร์ธาตุวิวัฒน์ - กำหนดวันไข้ - โทษสองประการ โทษสามประการ - ประเภทไข้ เอกโทษ ทวินโทษ - ข้อห้ามสำหรับผู้เป็นไข้ - ขารักษาไข้ คัมภีร์สิทธิสารสงเคราะห์ - ลำบองราหูอันบังเกิดใน 12 เดือน - ลักษณะอาการกาฬโรค และสันนิบาต - ลักษณะอภิญญานธาตุ 4 - การใช้ขารักษา	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	อ.นฤมล เจริญวงศ์ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ อ.อิสสรี อีสสระ
5	คัมภีร์ปฐมจินดา - ลักษณะขางประจำแห่งทารก	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
	- กำหนดไข้และเม็ดขาว - การใช้ยารักษา - ลักษณะขางเจ้าเรือนและขางจรประจำวันต่างๆ - กำหนดขางเจ้าเรือน ขางจรกระทำโทษ และกำหนดวันไข้ คัมภีร์มหาโชตรัต - ที่เกิดโลหิตระดูสตรี 5 ประการ - หญิงมีระดูมาแล้วเกิดแห้งไป 5 ประการ - ริดสีดวงมหากาฬ 4 จำพวก - โลหิตทุจริดโทษ 5 ประการ - โลหิตเกิดจากกองธาตุ 4 อย่าง - ยา			อ.นฤมล เพรียงวงศ์ อ.อิสสรี อีสสระ
6	คัมภีร์ธาตุบรรจบ - สาเหตุของโรคอุจจาระธาตุ - กองพิศมมหาภูตรูป - ลักษณะอุจจาระธาตุ - ยา คัมภีร์อุทรโรค - มาน 18 ประการ - ลักษณะของมาน	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	อ.อิสสรี อีสสระ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรียงวงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ
7	สอบปฏิบัติการ;	ผู้ป่วยจำลอง	3	อ.นพ.วิชาญ เกิดวิชัย ทีมอาจารย์
8	สอบกลางภาค			
9	คัมภีร์ मुखโรค - โรคในปากในคอเป็นเพราะโลหิต 19 ประการ คัมภีร์มูจนปากันทิกา - อาการและอาการแสดง - ยา	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรียงวงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ อ.อิสสรี อีสสระ
10	คัมภีร์กระษัย - กษัย 26 จำพวก - ยา คัมภีร์อภัยสันตา - ทบพทอนกาขวิภาคของตา - พยาธิสภาพการเกิดโรคตา	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	3	ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรียงวงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ อ.อิสสรี อีสสระ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
	- ลักษณะอาการของโรคข้อ			
11.	คัมภีร์โรคติสาร -ลักษณะข้อติสารเป็นปัจจุบันกรรม -ลักษณะข้อติสารเป็นโบราณกรรม -ลักษณะ และประเภทของธาตุ คัมภีร์ทิพยมาลา -ลักษณะผี	บรรยาย และใช้ LCD/Notebook	3	อ.อิสสตรีย์ อิสสระ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรศววงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ
12	คัมภีร์ไฟจิตร์มหาวงศ์ -ประเภทผี คัมภีร์ภูฏโรค -โรคเรื้อน -ลักษณะอาการภูฏโรคประเภทต่างๆ	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	3	อ.อิสสตรีย์ อิสสระ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรศววงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ
13	คัมภีร์ขวดาร -ลมที่บังเกิดโทษแก่มนุษย์ -ลมมีพิษมาก -ลมมีพิษ -ลมพิเศษ -ยา คัมภีร์มัญชุสวาระวิเชียร -ลมที่ทำให้เกิดโรค -ยา -โรคมุตร 20 ประการ	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	3	ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรศววงศ์ อ.อิสสตรีย์ อิสสระ
14.	การชักประวัติ และวิธีการตรวจโรคของบุรุษ สตรี และเด็ก	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	3	อ.คมสัน ทินกร ณ อยุธยา ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรศววงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ อ.อิสสตรีย์ อิสสระ
15	การเทียบเคียงโรคตามคัมภีร์กับแพทย์แผน ปัจจุบัน	บรรยาย/สัมมนา และใช้ LCD/Notebook	3	อ.นพ.วิชาญ เกิดวิชัย ดร. ปิยะพงษ์ ชูชนะ อ.นฤมล เพรศววงศ์ ผศ.ยุพา เต็งวัฒนโชติ อ.อิสสตรีย์ อิสสระ
16	นำเสนอกรณีศึกษาจากการฝึกปฏิบัติงาน โรงพยาบาลชุมชน/รพ.สต./คลินิก (Case study) สอบย่อย	นำเสนอกรณีศึกษา และใช้ LCD/Notebook ผู้ป่วยจำลอง	3	อ.นพ.วิชาญ เกิดวิชัยและ ทีมอาจารย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	ผู้สอน
17	สอบปลายภาค			
รวม			45	

แผนการประเมินผลการเรียนรู้ให้แยกบรรยาย ปฏิบัติ

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	ลำดับที่ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1.2, 1.5, 2.2, 2.4, 3.5, 4.3, 4.4, 5.2, 6.1	- สอบกลางภาค - สอบปลายภาค	8 17	30% 30%
1.2	การเข้าชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	5%
1.2, 1.5, 2.2, 2.4, 3.5, 4.3, 4.4, 5.2, 6.1	-งานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน -การนำเสนอรายงาน	ตลอดภาคการศึกษา ตลอดภาคการศึกษา	20% 15%
รวม			100%

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

กองการประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. ตำราแพทย์แผนโบราณทั่วไป สาขาเวชกรรมไทย เล่ม 1 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2541

กองการประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. ตำราแพทย์แผนโบราณทั่วไป สาขาเวชกรรมไทย เล่ม 2 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2541

เพ็ญภา ทรัพย์เจริญ. คู่มือเวชกรรมแผนไทย. ชุมุมปัญญาไทยและสมุนไพร ศูนย์พัฒนาตำราการแพทย์แผนไทย, มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสามชัยเจริญพานิชย์ จำกัด, 2549

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ. เอกสารการสอนชุดวิชา การฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยแผนไทย (Practice in Thai Traditional Therapy). พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2555

สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. ตำราการตรวจรักษาโรคทั่วไป 1: แนวทางการตรวจรักษาโรคและการใช้ยา. พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: โฮลิสติก พับลิชชิ่ง, 2551

สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. ตำราการตรวจรักษาโรคทั่วไป 2: 350 โรคกับการดูแลรักษาและการป้องกัน พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: โฮลิสติก พับลิชชิ่ง, 2551

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์ไทยเดิม อายูรเวทวิทยาลัย (ชีวกโกมารภักจ). ตำราการแพทย์ไทยเดิม (แพทยศาสตร์สงเคราะห์) ฉบับพัฒนา ตอนที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สี่ไทย, 2541

มูลนิธิฟื้นฟูส่งเสริมการแพทย์ไทยเดิม อายูรเวทวิทยาลัย (ชีวกโกมารภักจ). ตำราการแพทย์ไทยเดิม (แพทยศาสตร์สงเคราะห์) ฉบับพัฒนา ตอนที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทสามเจริญพาณิชย์ จำกัด, 2541

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ชัชฌา สวนกระต่าย, กมล แก้วกิตติรงค์และกมลวรรณ จุติวรกุล. **Manual of Medical Diagnosis**. โครงการตำราจุฬาเวชศาสตร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ตามแนวทางการทวนสอบผลสัมฤทธิ์นักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยสำนักงานมาตรฐานวิชาการ ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยรังสิต

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชามาสมมนาเพื่อวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชาในปีต่อไป

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลกระบวนการวิชาโดยนักศึกษา

- ☒ การประเมินประสิทธิภาพการสอนโดยนักศึกษา
- ☒ แบบประเมินกระบวนการวิชา
- ☒ การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- ☐ การสะท้อนคิด จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ☐ ข้อเสนอแนะผ่านช่องทางออนไลน์ ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

2. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนรู้

- ☒ แบบประเมินผู้สอน
- ☐ สะท้อนโดยนักศึกษา
- ☒ ผลการสอบ

- ☐ การทวนสอบผลประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
- ☐ การประเมินโดยคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการ
- ☒ การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

3. กลไกการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

- ☒ สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- ☐ การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

4. กระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของกระบวนการวิชาของนักศึกษา

- ☒ มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบรายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
- ☐ การทวนสอบการให้คะแนนการตรวจผลงานของนักศึกษาโดยกรรมการประจำภาควิชาและคณะ
- ☐ การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการวิชา

- ☒ ปรับปรุงกระบวนการวิชาในแต่ละปี ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบตามข้อ 4
- ☐ ปรับปรุงกระบวนการวิชาในแต่ละปี ตามผลการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษา
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)